

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ ročník: 6	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Naše škola – práva a povinnosti žáků, školní řád Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly rovné postavení mužů a žen, solidarita	
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast - kalendář, slavnosti během roku, významné dny, státní svátky, státní symboly, významné osobnosti naší vlasti Naše obec, region, kraj – kulturní instituce, významní rodáci, místní tradice a kulturní život Zajímavá a památná místa naší vlasti, ochrana kulturního dědictví, vandalismus a jeho projevy	• ZE, ČJ, VV
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, prostředky komunikace	• DĚ

- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Tolerance a intolerance, kulturní odlišnosti	
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Rasismus a xenofobie, vztahy mezi lidmi – konflikty ve škole a jejich možná řešení	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ ročník: 7	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Morálka a mravnost, pravidla společenského chování	
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rozmanitost kulturních projevů (k. odívání, bydlení, cestování, atd.), tolerance odlišností	• DĚ
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Masová kultura	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	• ZE

- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti	• ČJ – charakteristika
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Osobní hodnoty, sebehodnocení, korekce chování a jednání	
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Životní cíle a plány, sebevědomí, sebevýchova, adaptace na změny	
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Majetek hmotný a nehmotný, vlastnictví a jeho formy, hospodaření a ochrana majetku,	• M, VV
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Rozpočet domácnosti a jeho typy, příjmy a výdaje domácností, typy rozpočtu, hospodaření s penězi - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ ROČNÍK: 8	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
STÁT A PRÁVO - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR	• DĚ • VV – grafické symboly (erb, znak...)
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Principy demokracie – znaky demokratického státu, politický pluralismus	
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Volební systém ČR	

- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Ústava ČR, lidská práva, Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte	• DĚ
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Právní řád ČR, orgány právní ochrany	
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání	
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Korupce - příčiny, důsledky a řešení korupčního jednání	
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	

- uveďte příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	Právo v každodenním životě – nejběžnější právní úkony	
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - vlastnické právo, pracovní právo, zákon o rodině	
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Základní práva spotřebitele, právní ochrana občanů a majetku	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ ROČNÍK: 9	
očekávané výstupy:	učivo:	mezipředmětové vztahy:
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace,	Dě – světová hospodářská krize
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Rozpočet státu - příjmy a výdaje, typy rozpočtu, význam daní, sociální dávky a příspěvky	ZE – hospodářství ČR
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Hospodaření státu, státní dluh - možnosti řešení deficitu	
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	

využit		
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, druhy platebních karet	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská integrace – podstata, význam, výhody; EU a ČR	
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří příčiny i možné důsledky -objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globalizace – projevy Významné globální problémy	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v 6. – 9. ročníku jako samostatný vždy s jednohodinovou časovou dotací.

Vzdělávací oblast předmětu:

- formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Předmět je spjat s ostatními předměty:

Matematika – hospodaření

Dějepis – historické souvislosti, regionální historie

Zeměpis – planeta Země (kalendář) ...

Český jazyk – osobnosti literárního života, pověsti, rčení ...

Přírodopis, chemie – drogová závislost...

Anglický jazyk – poznávání jiných národů...

Výchova ke zdraví – rodina, vztahy mezi lidmi, návykové látky

Informatika – digitální kompetence, vyhledávání informací, schopnost rozlišit klamavou reklamu, bezpečnost sociálních sítí,...

Průřezová témata

OSV – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

DO – občan a stát, principy demokracie ...

MEG – evropské souvislosti...

MU – lidské vztahy, etnický původ, solidarita

E – problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě

ME – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetenci žáků

Kompetence k učení

- vybírání a využívání vodních způsobů a metod pro efektivní učení
- propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí
- hodnocení získaných poznatků, jejich třídění a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- tvořivý přístup k řešení problémů
- vyhledávání vhodných informací a následná práce s nimi
- nalézání řešení
- obhajoba vlastních rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- souvislé a kultivované formulování a vyjadřování myšlenek a názorů

- naslouchání promluvám druhých lidí
- komunikace na odpovídající úrovni
- využívání vhodných technologií

Kompetence sociální a personální

- spolupráce v týmu, vzájemná pomoc
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- hodnocení vlastní práce i práce ostatních

Kompetence občanské

- znalost legislativy a obecných morálních zákonů, jejich dodržování
- respektování názorů ostatních
- formování volných a charakterových rysů
- zodpovědné rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

- efektivní organizace vlastní práce
- zvyšování sebevědomí
- používání techniky a dalšího vybavení

Kompetence digitální

- vyhledávání informací na internetu
- schopnost rozlišit klamavou reklamu
- schopnost odhalit příspěvky se závadným obsahem (nacionalismus, xenofobie, rasismus atp.)
- kritické hodnocení nabídek na různé služby v kyberprostoru
- - schopnost vytěžovat aktuální zprávy z různých odvětví společenského života

